

LEZERS SCHRIJVEN ONS

Naar aanleiding van het schrijven van de Heer **Arthur De Decker** i.v.m. Henri Van Dale (Gh. T. 1994 - Nr. 3 - p. 197) ontvingen wij van een vriendelijke lezer die helaas vergat zich kenbaar te maken, zodat wij hem slechts langs deze weg kunnen bedanken, gegevens die definitief een einde stellen aan de twijfels die zouden mogen bestaan hebben betreffende de geboorte- en overlijdensdatum van Henri Van Daele.

BIOGRAFIE VAN HENRI VAN DAELE

Henri van Daele is in de arbeidersbuurt van de Blaisantvest op 5 januari 1877 als zoon van een kinderrijk werkersgezin geboren. Pas elf jaar oud maakte hij van nabij kennis met de ruige realiteit van het proletariërsleven. Hij moest van school wegblijven en op de fabriek gaan werken. Nauwelijks zestien jaar geworden, trok hij naar Frankrijk, waar hij als kopergieter werkzaam was. Hij stak er een mondjevol Frans op. Dit werd de basis van een gedegen talenkennis.

Van zijn vader Frans had Henri de passie voor het toneel meegekregen. Frans van Daele was immers regisseur en/of mannelijke vedette in menig lokaal amateurtoneelgezelschap. Henri zette zijn eerste pasjes op het toneel bij de "Vrijheidsliefde" in 1886.

Uit Frankrijk terug, ging hij in de café-chantants eigen liedjes zingen, die zinderden van het engagement. Hij was socialist in hart en nieren, en dat verheelde hij voor niemand. Op zijn eenentwintigste schreef hij zijn eerste revue. Zowat een jaar later trouwde hij. In 1905 kwam de eerste "revue van Vooruit" van zijn pen. Verbeten hanteerde hij de satire en maakte hij van het toneel een geducht wapen in de strijd voor de ontvoogding van zijn klasse. Enige tijd exploiteerde hij samen met zijn jongere broer Isidoor de tingeltangel "Het Volkshuis". Zo kon hij in zijn levensonderhoud voorzien en zich met overgave aan de volksletterkunde wijden. Tenslotte verwierf hij zo'n grote roem, dat hij als zelfstandig auteur kon bestaan. Hij bleef overigens actief als acteur en regisseur. In 1925 richtte hij een eigen gezelschap op. Hij mocht op de medewerking rekenen van de meest geliefde plaatselijke artiesten. Deze degelijke groep kreeg een vast kontrakt bij de "Minardschouwborg". De pennevruchten van Henri Van Daele werden in diens eigen minutieuze regie also in optimale conditie gebracht. Hij ging tevens op tournee door heel het Vlaamse landsgedeelte.

De wereldgebeurtenissen van 1940 schokten de voorvechter van vrede en democratie pijnlijk. Zijn zielepijn werd nog vergroot door het tragische overlijden van zijn echtgenote. Psychisch ontredderd stopte hij alle toneel-

Vriendelijk-losse kout,
Geestig-ronde lach:
Beter kruid en zout
Niemand vinden mag.

†

EERZAAM AANDENKEN VAN DE
HEER

HENRI VAN DAELE

Weduwnaar in 1^e huwelijk van Mevrouw
Maria Van der Haeghen

Echtgenoot in 2^e huwelijk van Mevrouw
ANGELE VAN GELE

geboren te Gent, de 5 januari 1877 en er
vreedzaam overleden, de 16 juli 1957, tijdig
versterkt en verlicht door de H.H. Sacra-
menten der zieken en de Apostolische Zegen.

Hij was Ridder in de Leopoldsorde, in de
Kroonorde en in de orde van Leopold II.

Deze uitzonderlijke man was een bekwaam
acteur en een geboren toneelschrijver; een
fijne menskenner, met een schrandere op-
merkingsgeest en een beeldrijke zeggings-
kracht. Hij wist dat arme en kleine mensen
veel meer lachen dan rijken en zogezegde
groten en daar hij zelf volks was en altijd
stond aan de zonnige kant van het leven
heeft hij talloze toneelstukken geschreven
en liederen, die sedert meer dan zestig jaar
zijn volk hebben geamuseerd, begeesterd en
ten goede beïnvloed.

Godsdienstig-gelovig en zedelijk even-
wichtig, — dat had hij van zijn goede
moeder, zegde hij ons, — wist hij altijd
maat te houden in het delikate domein van
zijn beroep. « Wilt ge wijs zijn, licht dan ! »
zegt een klassiek spreekwoord, en inder-
daad, tot in zijn meest uitbundige lach-
successen, kende hij altijd paal en perk
en al zijn werken bevatten onverholven een
wijze zedeles.

Mijn dierbare echtgenote, lieve pleeg-
kinderen en beminde familieleden, ik dank
u voor uw zorgen, uw genegenheid en uw
trouwe steun; blijft mijn gedachtenis in uw
harten bewaren en bidt voor mij. Mijn
werken zullen blijven getuigen van mij,
bij ons volk en mijn talrijke vrienden;
moge de barmhartige God het mij ten goede
aanrekenen. Vaartwel !

« Mijn God ik bemin U » (een van zijn
laatste woorden).

Mevrouw Henri VAN DAELE, geboren
Angèle VAN GELE;

Dokter en Mevrouw Adli SAMAAAN;

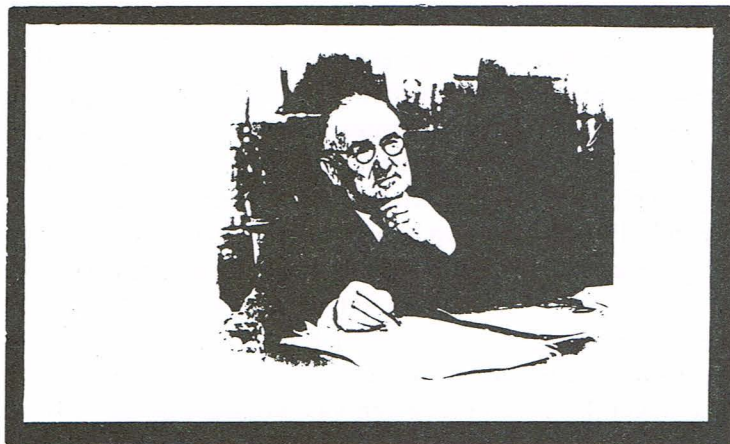
Heer en Mevrouw Leon DE WILDE-VAN
GELE;

Juffrouw Marie-Jeanne VAN GELE;

De families VAN DAELE, VAN GELE, VAN
DER HAEGHEN en SEYNAVE.

denken U uit ganser harte
voor de welgemeende blijken
van innige en oprechte deel-
neming in hun rouw.

Drukkerij PRIMO, St-Amb.

activiteiten. Uit schrik voor de bezetter, hij had het opkomend nazisme altijd fervent bestreden, en moreel ontwapend, verscheurde hij bijna al zijn werken.

Omstreeks 1948 scheen Henri van Daele enigszins hersteld te zijn, en veel van zijn spelers schaarden zich weer rond hun oude meester. Zij bleven hem trouw tot hij overspannen en ten prooi aan een nieuwe diepe zenuwzinking op 17 juli 1957 stierf. Zijn tweede echtgenote poogde moedig nog enkele maanden het gezelschap in stand te houden. Moeilijkheden met de auteursrechten en verwickelingen i.v.m. de erfenis maakten het haar onmogelijk.
